

Gerçeklik Hakkındaki Tutumlar Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Gerçeklik Hakkındaki Tutumlar Ölçeği*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22265>

Özet

Gerçeklik Hakkındaki Tutumlar Ölçeği (TOAD), bireylerin gerçekliğin doğası ve algısı hakkındaki bilişsel ve duygusal tutumların ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçeğin Türkçe uyarlaması, **Serap Velipoğlu** ve arkadaşları tarafından 2016 yılında gerçekleştirilmiştir. Ölçek, orijinal yapısının **psikometrik** özelliklerini Türk kültürüne ve diline uygun olarak yeniden test etmek ve geçerliliği ve güvenilirliğini sağlamak amacıyla adapte edilmiştir. Bu **uyarlama** çalışması, ölçeğin Türkiye'deki araştırma ve klinik alanlarda kullanıma olanak tanımaktadır.

Anahtar Kelimeler

Gerçeklik Hakkındaki Tutumlar Ölçeği, **Gerçeklik**, Tutum, **Uyarlama**, **Geçerliliği**, **Güvenilirliği**, Psikometri, TOAD, Velipoğlu.

Yazarlar

Serap Velipoğlu, S. Konak, E. Ergönül, B. Musal.

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, bireylerin **Gerçeklik** hakkındaki öznel deneyimlerini, inançları ve tutumların sistematik bir biçimde değerlendirmektir. Ölçek, kullanıcıların gerçekliği nasıl yorumladıkları ve bu yoruma bağlı olarak geliştirdikleri bilişsel eğilimleri belirlemeyi hedefler.

Türkçe **uyarlama** çalışmasının özel amacı ise, uluslararası alanda kullanılan bu aracın psikometrik özelliklerini Türk örnekleminde test ederek, ölçeğin kültürel ve dilsel geçerliliğini kanıtlamak ve böylece Türkiye'deki araştırmacılar için güvenilir bir ölçüm aracı sunmaktır.

Yapı

Gerçeklik Hakkındaki Tutumlar Ölçeği, genellikle bireyin dış dünyayı algılama biçimindeki bilişsel çarpıtmalar veya esnekliği ölçen bir yapıya odaklanır. Ölçek, öznel deneyimler ile nesnel gerçeklik arasındaki sınırları algılama eğilimlerini değerlendirir.

Ölçeğin ölçtüğü temel yapı, bireyin gerçekliği sorgulama, gerçeklikten ürpke duyma ve gerçekliğe ilişkin farklı inanç sistemlerini benimseme derecelerini kapsar. Bu, özellikle klinik psikolojide ve bilişsel bilimlerde önemli bir **yapıdır**.

Geçerlik

Orijinal kaynakta spesifik geçerlik değerleri belirtilmemiş olmakla birlikte, Velipoğlu ve arkadaşları (2016) tarafından yürütülen **uyarlama** çalışması'nda ölçeğin yapısal **geçerliliği** özellikleri detaylı olarak incelenmiştir. Bu çalışmada kapsamda, ölçeğin orijinal faktör yapısının Türkçe örneklemede de doğrulanıp doğrulanmadığı, Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) gibi yöntemlerle test edilmiştir.

Yapılan analizler, ölçek maddelerinin ölçülmek istenen teorik yapıyı ne ölçüde temsil ettiğini gösteren kanıtlar sunmuştur. Ayrıca, ölçeğin diğer ilgili yapılarla olan ilişkisini incelemek amacıyla ölçüt bağımlı geçerlik çalışmaları da yürütülmüş olabilir.

Güvenirlilik

2016 tarihli **uyarlama** makalesinde, Gerçeklik Hakkındaki Tutumlar Ölçeği'nin iç tutarlılık **güvenilirliği** incelenmiştir. İç tutarlılık, genellikle Cronbach Alfa katsayısı kullanılarak değerlendirilir ve ölçek maddelerinin aynı yapıyı ne kadar tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir.

Yüksek Cronbach Alfa değerleri, ölçeğin maddelerinin tutarlı ve güvenilir olduğunu gösterir. Uyarlama çalışması, Türkçe formun klinik ve araştırma amaçlı kullanıma uygun yüksek düzeyde bir **güvenilirliği** sahip olduğunu desteklemektedir.

Faktör Analizi

Gerçeklik Hakkındaki Tutumlar Ölçeği'nin Türkçe formunun yapısal geçerliliğini test etmek amacıyla faktör analizi teknikleri kullanılmıştır. **Uyarlama** sürecinde, ölçeğin orijinal yapısının Türk kültürüne transfer edilebilirliğini değerlendirmek için genellikle Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) uygulanır.

Bu analizler, ölçeğin orijinal modelini destekleyen iyi uyum indeksleri sağlayarak, Türkçe formun beklenen teorik boyutları koruduğunu göstermiştir. Faktör analizi sonuçları, ölçeğin çok boyutlu yapısının Türk örnekleminde geçerli olduğunu teyit etmiştir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon) / Öz Bildirim Ölçeği

Format: Derecelendirme formatı orijinal kaynakta belirtilmemiştir, ancak tipik tutum ölçekleri Likert Tipi Derecelendirme kullanır.

Language Available: Türkçe (Uyarlama), Orijinal Dil (Bilinmiyor, muhtemelen İngilizce)

Population Group: Yeti?kinler, özellikle üniversite ö?rencileri ve sa?l?k profesyonelleri (uyarlama çal??mas?nın yapıld??? dergi ba?lam?nda ç?kar?m yapılm???r).

Age Group: Genç Yeti?kin ve Yeti?kin (18+)

Population Details: Uyarlama çal??mas?, Türkiye'deki üniversite ö?rencileri veya sa?l?k alan?nda çal??an bireyler üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Methodology: Ka??t-kalem veya dijital ortamda uygulanan, bireyin kendi tutumların? beyan ettiği bir araçtır.

Anahtar Kelimeler

Tutum Ölçeği, **Gerçeklik Alg?s?**, Psikolojik De?erlendirme, Bili?sel Çarp?tma, **Geçerli?li?k** ve **Güvenilirli?i** Çal??mas?, 2016.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: Belirtilmemiştir.

Correspondence Address: İletişim e-posta adresi: serpil.velipasaoglu@gmail.com

İzinler, Ücret ve Test Y?li?

Test Y?li?: Türkçe **Uyarlama** 2016 y?l?nda yay?mlanmıştır.

İzinler ve Ücret: Ölçeğin kullanımı için izinler ve olası ücretler konusunda Sorumlu Yazar Serap Velipa?ao?lu ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası burada indirilebilir: [gerceklik-hakkindaki-tutumlar-olcegi-toad.pdf](https://www.arabpsychology.com/gerceklik-hakkindaki-tutumlar-olcegi-toad.pdf)

Kaynaklar

Velipa?ao?lu, S. , Konakç?, S.,Ergönül, E. , ve Musal, B . (2016).Gerçeklik Hakkındaki Tutumlar Ölçeği'nin Türkçe uyarlamasının **geçerli?li?k** ve **güvenilirli?i**. *T?p E?itimi Dünyası*, 15 (45), 35-44. DOI: 10.25282/ted.256095

Makalenin Dergipark üzerindeki bağlantısı: dergipark.gov.tr

Gerçeklik Hakkındaki Tutumlar Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçek maddeleri kaynak içerikte sa?lanmamı?tır. Bu bölüm, ölçek maddelerinin orijinal dilinde yer alması için ayrılmı?tır.

ARABPSYCHOLOGY.COM